

**VYRIAUSYBĖS ATSTOVŲ ĮSTAIGOS
VYRIAUSYBĖS ATSTOVAS KLAIPĖDOS IR TAURAGĖS APSKRITYSE**

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, mob. +370 609 54 703, +370 658 42 928, el. p. info@vaistaiga.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 305205389
Adresas korespondencijai: J. Janonio g. 24-2, LT-92251 Klaipėda, mob. +370 609 54 703, +370 658 42 925, el. p. klaipeda@vaistaiga.lt

Jurbarko rajono savivaldybės tarybai

2026-06-03 Nr. TR4-2 (5.4.E)

Kopija

Jurbarko rajono savivaldybės merui

Skirmantui Mockevičiui

REIKALAVIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS DRAUDIMO PROPAGUOTI TOTALITARINIUS, AUTORITARINIUS
REŽIMUS IR JŲ IDEOLOGIJAS ĮSTATYMO 5 STRAIPSNIO 1 DALIES
ĮGYVENDINIMO**

Lietuvos Respublikos draudimo propaguoti totalitarinius, autoritarinius režimus ir jų ideologijas įstatymo (toliau - Įstatymas) 5 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad viešojo objekto valdytojas (o kai objekto savininkas nežinomas, – žemės, ant kurios yra objektas, valdytojas), gavęs šio įstatymo 4 straipsnio 8 dalyje nurodytą Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimų centro generalinio direktoriaus sprendimą, organizuoja viešojo objekto pašalinimą arba pakeitimą ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo šio sprendimo gavimo dienos, o jeigu sprendimas apskundžiamas teismui – nuo teismo sprendimo, kuriuo skundas atmestas, įsiteisėjimo dienos.

Įstatymo 2 straipsnio 5 dalyje viešasis objektas apibrėžiamas kaip viešosios paskirties įrenginys, paminklas, skulptūra, obeliskas, memorialinė lenta, kitas atminimui įamžinti skirtas objektas ar kitoks valstybei ar savivaldybėms nuosavybės teise priklausantis ar jų valdomas arba valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančioje žemėje esantis, bet savininko neturintis turtas, juridinių asmenų patikėjimo teise valdomas valstybės ar savivaldybės turtas, viešoji vieta – gatvė, aikštė, parkas, skveras, laidojimo vietos ar kita visuomeninės paskirties erdvė, taip pat šių objektų pavadinimas, renginiai ir įvykiai – vardinės premijos, konkursai ir kiti Įstatymo 3 straipsnyje numatytas nuostatas atitinkantys vieši veiksmai.

Vykdamas Jurbarko rajono savivaldybės veiklos administracinę priežiūrą, nustatyta, kad Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimų centras 2024 m. rugpjūčio 20 d. priėmė

sprendimą Nr. SVOA-108 „Dėl viešojo objekto pašalinimo“, kuriuo buvo nuspręsta, jog P. Cvirkos gatvės pavadinimas Veliuonoje, Jurbarko rajono savivaldybėje, turi būti pašalintas¹. Šį sprendimą Jurbarko rajono savivaldybė turėjo įgyvendinti per 3 mėnesius nuo jo gavimo dienos, o jeigu sprendimas apskundžiamas teismui – nuo teismo sprendimo, kuriuo skundas atmestas, įsiteisėjimo dienos.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 15 straipsnio 2 dalies 26 punktu, gatvių, aikščių, pastatų, statinių ir kitų savivaldybei nuosavybės teise priklausančių objektų pavadinimų suteikimas ir jų keitimas pagal Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytus kriterijus, priskirtas išimtinai savivaldybės tarybos kompetencijai.

Jurbarko rajono savivaldybės tarybos posėdžio, vykusio 2026 m. gegužės 28 d., buvo svarstomas sprendimo projektas Nr. TSP-195 „Dėl vietos gyventojų apklausos dėl P. Cvirkos gatvės, esančios Veliuonos miestelyje, Veliuonos seniūnijoje, Jurbarko rajono savivaldybėje, pavadinimo pakeitimo rezultatų svarstymo“, kuriuo buvo siūloma pritarti P. Cvirkos gatvės, esančios Veliuonos miestelyje, Veliuonos seniūnijoje, Jurbarko rajono savivaldybėje, pavadinimo keitimui - atsižvelgti į gyventojų balsavimo rezultatus ir pasirinkti vieną iš nurodytų gatvės pavadinimų (Dvaro, Junigedos, Kalno, Kunigaikščių, Legendų, Rašytojų, Šarūno Šimulyno).

Sprendimo projekto preambulėje, be kito ko, vadovaujama ir Lietuvos gyventojų rezistencijos ir genocido tyrimų centro 2024 m. rugpjūčio 20 d. sprendimu Nr. SVOA-108 „Dėl viešojo objekto pašalinimo“. Sprendimo projekto aiškinamajame rašte nurodyta, kad atsižvelgiant į vietos gyventojų apklausos rezultatus, buvo pateikti septyni pasiūlymai P. Cvirkos gatvę pervadinti Dvaro, Junigedos, Kalno, Kunigaikščių, Legendų, Rašytojų, Šarūno Šimulyno vardais. Daugiausia balsų pagal gyventojų apklausos rezultatus surinko Kalno gatvės pavadinimas, antroje vietoje – Junigedos gatvės pavadinimas, tačiau Jurbarko rajono savivaldybės taryba minėto sprendimo projekto nepriėmė („už“ balsavo 5, nebalsavo – 20²).

Įvertinus tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad Jurbarko rajono savivaldybės taryba neįgyvendino įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje nustatytų reikalavimų, nes per įstatyme nustatytą terminą neįvykdė Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimų centro 2024 m. rugpjūčio 20 d. sprendimo Nr. SVOA-108 „Dėl viešojo objekto pašalinimo“ ar jo neapskundė teismui.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 2 punktu, 8 straipsnio 2 dalies 1 punktu,

¹ https://www.genocid.lt/UserFiles/File/Draudimas/Sprendimai/20240807/20240807_sprendimas200.pdf

² Balsavimo rezultatai <https://taryba.jurbarkas.lt/questions/12191>

reikalauju neatidėliojant įgyvendinti Lietuvos Respublikos draudimo propaguoti totalitarinius, autoritarinius režimus ir jų ideologijas įstatymo 5 straipsnio 1 dalies nuostatos reikalavimą ir priimti sprendimą dėl viešojo objekto P. Cvirkos gatvės pavadinimo Veliuonoje, Jurbarko rajono savivaldybėje, pašalinimo.

Vyriausybės atstovo reikalavimą Jurbarko rajono savivaldybės taryba turi apsvarstyti ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo reikalavimo gavimo dienos ir apie priimtą sprendimą pranešti Vyriausybės atstovui raštu per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad, jeigu savivaldybės administravimo subjektas (šiuo atveju – Jurbarko rajono savivaldybės taryba), apsvarstęs Vyriausybės atstovo reikalavimą, atsisako jį vykdyti arba per nustatytą terminą nepraneša Vyriausybės atstovui apie priimtą sprendimą, Vyriausybės atstovas kreipiasi į teismą dėl savivaldybės administravimo subjekto neveikimo.

Taip pat informuoju, jog Vyriausybės atstovas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 4 punktu, gali nustatyti kitą reikalavimo įvykdymo terminą, jeigu gautas pagal kompetenciją savivaldybės administravimo subjekto (šiuo atveju – Jurbarko rajono savivaldybės tarybos) prašymas šį terminą pratęsti. Prašymas nustatyti kitą reikalavimo įvykdymo terminą turi būti motyvuotas ir pagrįstas.

Atkreipiu Mero dėmesį į tai, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 6 dalimi, meras artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje privalo su informacija apie šį reikalavimą supažindinti savivaldybės tarybos narius.

Vyriausybės atstovė Klaipėdos ir Tauragės apskrityse

Daiva Kerekeš